

ПІДВИЩЕННЯ КОМФОРТНОСТІ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА ШЛЯХОМ ВЛАШТУВАННЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗОН ІЗ ВОДНИМ ПРОСТОРОМ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті вивчається проблема взаємодії архітектури і води, розглядається історичний досвід і сучасна практика проектування і будівництва об'єктів архітектури та містобудування у взаємозв'язку з водою. Наведено типи водних просторів, відзначені типологічні аспекти архітектурних об'єктів, що споруджуються в комплексі з водними пристроями і на воді.

Ключові слова: вода, водний простір, архітектура, ландшафт, міське середовище.

Abstract

The article examines the problem of interaction between architecture and water, examines the historical experience and modern practice of designing and constructing architectural objects and urban planning in connection with water. The types of water spaces are given, typological aspects of architectural objects, which are constructed in a complex with water devices and on water, are marked.

Key words: water, water space, architecture, landscape, urban environment.

Вступ

Створення водного простору має столітню історію. У давнину канали, басейни і фонтани будувалися для господарського використання. У країнах з жарким сухим кліматом значення водою було особливо велике. Водні споруди досягли досконалості в Індії. Басейни з їх простими геометричними обрисами прикрашали пейзажі садів і містили необхідний запас води в період відсутності дощів. Штучні водоюми відомі в Стародавньому Китаї, Єгипті, Ассирії, Древньому Римі, Іспанії. Однак з розвитком суспільства, його культури і мистецтва водоюми стали грати і художньо-естетичну роль. Вода стає темою, яка потребувала свого яскравого вираження в культурі.

По-різному відбили художники, скульптори, музиканти водну стихію в своїх творах. На керамічних посудинах, в наскельних малюнках, в орнаментах, розписах, ювелірних прикрасах. Але навряд чи можна глибше виразити повагу до води, ніж це зробили зодчі. Найдавніші цивілізації світу виникли поблизу великих водних артерій. Вода стала найбільш динамічним елементом міського простору і архітектурного середовища.

Результати досліджень

Англійська теоретик ландшафтного мистецтва С. Кроу, приділяючи увагу емоційним впливам води, зазначає, як по-різному використовувалися її властивості: «Настрої, якими є вода, також різноманітні, як людський темперамент. Вона може бути спокійною, вона може бути діяльною з буйними далеко падаючими струменями, вона може бути легковажною, такою її бачимо на прикладі грубуватих водяних забав, які любили в період бароко, і в більш м'якій формі в переплетених струменях вілли д'Есте з їх чарівним падінням в 1-3 такту (мається на увазі Алея ста фонтанів) або, в наші дні, в ретельно зроблених розважальних водяних забавах, спроектованих для Лондонської банківської виставки. Задоволення в розгляданні - спостерігати пінисті фонтани Тіволі, натхнення в струменях, що падають із зірки ... партерного фонтану в віллі Ланте, насолода прохолодою передається повільним капанням води, що стікає великими краплями в ставок, і нескінченно ллється водою Генераліфа». З наведеного уривку видно, як широко трактувалася вода, і ми можемо ще більше розширити перелік водних просторів, показавши їх роль в планувальній структурі міста.

Водні простори є не тільки об'єктами милування, поверхня водойм утворює дистанцію, створюючи свого роду фронт сприйняття пейзажів архітектури. Водні ресурси території, як правило, є визначальними у формуванні її планувальної структури. Річки, струмки, ланцюг ставків або ставки витягнутої форми, а також канали стають композиційними осями парку або мікрорайонів, водойми (ставки і озера) більш компактної форми - композиційними центрами і вузлами. Споруди меншого (по площі) масштабу - басейни, фонтани, водоспади, джерела - стають центрами внутрішніх композицій планувальних структур кварталів та мікрорайонів, або їх акцентами залежно від своєї значущості.

Проте спорудження навіть найпростіших водойм вимагає попередніх гідрологічних досліджень території будівництва, а іноді і прилеглих до неї земель. Розміри і конструкції майбутніх водних пристроїв визначаються на основі виявлення джерел живлення водойми, його водозбірної площі, визначення ґрунтів і т. д. [1].

Сьогодні, в еру високих технологій, нові пристрої датчиків і вбудованого «інтелекту» відкривають необмежені можливості створення інтерактивної води для архітектури. За допомогою «цифрової» води можна створювати нескінченно різноманітні малюнки. Широкого застосування в сучасному місті отримують світломузичні водні системи. Безліч барвистих водних струменів, динамічно змінюють форму і висоту в такт граючої музики: вода починає закручуватися в спіралі, химерно згинатися у всіх можливих напрямках, рухаючись, як живий організм, - видовище, що не залишає байдужим найвимогливішого глядача.

Ще одна з найоригінальніших сучасних водних технологій - акваскріпт - за допомогою спеціального програмного забезпечення вдається виводити на водний «екран» будь-які написи і малюнки, будь то святкове привітання, вітання, назва клубу і ін. Цифрові, інтерактивні водні шоу ідеально підходять для оформлення ресторану або холу фешенебельного готелю, сцени, елементів фасадів будівель.

Застосування води в ландшафтному і містобудівному проектуванні, а також при проектуванні будинків і споруд ґрунтується на її фізичних властивостях і особливостях сприйняття водних поверхонь людиною, таких як: статичність і динамічність; відбивна здатність води, зміна сприйняття в залежності від умов освітлення (відблиски, мерехтіння, відображення, декоративне підсвічування і т.п.); пластичні можливості води (плинність, здатність прийняття заданої форми); «звучання» води (дзюрчання, крапель, гуркіт падаючої води і т.п.); колірні відтінки води; екологічні та кліматорегулюючі властивості води.

За значущістю водного простору в архітектурній композиції: з домінуючим значенням елементів води; з підлеглим значенням водних пристроїв; врівноваженою роллю води, інших ландшафтних елементів, архітектури.

Можна також виділити наступні форми взаємодії архітектурного об'єкта і води: об'єкт в безпосередній близькості від води - над водою; нависання об'єктів над водою, дотик об'єкта води; перекидання через водний простір; об'єкт на воді, під водою; вода в структурі архітектурного об'єкта.

Основні типи водних просторів, що використовуються в ландшафтному проектуванні і при проектуванні будинків, наступні: питні фонтани, вода що біжить, басейни, фонтани, плаваючі фонтани, водоспад, каскад, «водні стіни», «водні сади» та ін.[2]. (рис. 1).

Рис. 1. Використання водного простору в міському середовищі

Висновки

Як унікальний компонент в палітрі архітектора, вода все міцніше завойовує позиції в благоустрої міста та архітектурі будівель. Адже якщо архітектуру минулого визначали збереження історичних творів зодчих, то архітектуру майбутнього - споруди, які раціонально використовують природні фактори, екологічно сприятливі для людини. Тому потрібні нові ідеї та шляхи розвитку «водної» архітектури як окремого напрямку. Негативні для природи і самої людини наслідки антропогенної діяльності, що проявилися в останні роки, змушують пильніше придивитися в систему екологічних взаємовідносин архітектури та води.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. <http://landscape.totalarch.com/node/96>
2. <http://ais.by/article/voda-i-arhitektura-smyslovaya-i-kompozicionnaya-svyaz>

Цихомський Олександр Олександрович — студент групи БМ-17м, факультет будівництва теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: vitalshv@ukr.net

Швец Віталій Вікторович — к.т.н., доцент кафедри будівництва, міського господарства та архітектури, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Tsykhomskyi Olesandr - Department of Building Heating and Gas Supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : vitalshv@ukr.net

Shvets Vitalii V. - Cand. Sc. (Eng.), Docent, Docent at the Department of Construction, Architecture and Municipal Economy, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.